

273

Na temelju članka 36. stavka 1. točke b. Ustava Županije Zapadnohercegovačke ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke", br. 1/96), donosim

O D L U K U O PROGLAŠENJU ZAKONA O ARHIVSKOJ GRAĐI

Proglašavam Zakon o arhivskoj građi, kojeg je donijela Skupština Županije Zapadnohercegovačke, na 11. sjednici održanoj 22. prosinca 1999. godine.

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
Ž U P A N

Broj: Ž-553/99

Široki Brijeg, 23. prosinca 1999.

Župan
Jozo Marić, v.r.

Z A K O N O ARHIVSKOJ GRAĐI

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuje se evidencija, čuvanje, zaštita i sređivanje registraturskog materijala i arhivske građe, kao i prikupljanje, istraživanje, stručna i znanstvena obrada, objava i davanje na korištenje arhivske građe iz djelokruga tijela vlasti i drugih institucija Županije Zapadnohercegovačke (u daljnjem tekstu: Županija), a predviđenih ovim Zakonom.

Članak 2.

Registraturski materijal kao izvor za arhivsku građu obuhvaća izvorni i reproducirani (pisani, crtani, tiskani, fotografski, filmski, fonogramski ili na drugi način zabilježen) dokumentarni materijal, nastao u radu Skupštine Županije Zapadnohercegovačke (u daljnjem tekstu: Skupština Županije), župana Županije Zapadnohercegovačke (u daljnjem tekstu: župan), Vlade Županije Zapadnohercegovačke (u daljnjem tekstu: Vlada Županije), županijskih ministarstava, županijskih tijela uprave i županijskih upravnih organizacija, odnosno drugih županijskih institucija, kao i udruga građana i drugih pravnih i fizičkih osoba koje su organizirane na razini Županije (u daljnjem tekstu: imatelji registraturskog

materijala), dok se iz njega ne odabere arhivska građa.

Članak 3.

Arhivska građa obuhvaća izvorni i reproducirani (pisani, crtani, tiskani, fotografski, filmski, fonografski ili na drugi način zabilježen) dokumentarni materijal od značenja za kulturu, znanost, obrazovanje i druge društvene potrebe, koji je nastao u radu imatelja registraturskog materijala.

Članak 4.

Arhivska građa je dobro kulturno-povijesnog nasljeđa i kao takva uživa posebnu zaštitu pod uvjetima i na način utvrđen ovim Zakonom i propisom o zaštiti i korištenju kulturno-povijesnog i prirodnog nasljeđa.

Posebnu zaštitu uživa i registraturski materijal iz kojeg se odabire arhivska građa pod uvjetima i na način utvrđen ovim Zakonom.

Članak 5.

Arhivska građa dostupna je javnosti pod uvjetima utvrđenim ovim Zakonom.

Članak 6.

Zaštita arhivske građe je od posebnog značenja za Županiju.

Arhivska građa i registraturski materijal zaštićeni su bez obzira u čijem su vlasništvu ili posjedu, odnosno kod koga se nalaze.

Zaštita arhivske građe i registraturskog materijala provodi se na način utvrđen ovim Zakonom i drugim propisima koji uređuju tu materiju.

Članak 7.

Registraturski materijal i arhivska građa nastali u radu jednog od imatelja čine jednu cjelinu, i po pravilu, ne mogu se dijeliti.

Iznimno, registraturski materijal i arhivska građa mogu se dijeliti ili spajati zbog promjena u unutarnjoj organizaciji imatelja, odnosno izdvajanja jednog ili više organizacijskih dijelova imatelja u samostalne imatelje.

Tijelo koje donosi odluku o podjeli ili spajanju registraturskog materijala ili arhivske građe, dužno je utvrditi imatelja spojenog ili odvojenog materijala.

Članak 8.

Registraturski materijal i arhivska građa nastali u radu imatelja iz članka 2. ovog Zakona, vlasništvo je Županije.

Registraturski materijal i arhivska građa u vlasništvu Županije ne mogu se otuđiti.

Članak 9.

Arhivska građa nastala djelovanjem privatnih pravnih i fizičkih osoba njihovo je vlasništvo, ako nije nastala u obavljanju javnih ovlasti ili javne službe.

Članak 10.

Odredbe ovog Zakona se odnose na registraturski materijal i arhivsku građu iz nadležnih tijela vlasti i drugih institucija iz nadležnosti općine i grada, kao i udruga

građana i drugih pravnih osoba koje se osnivaju na razini općine i grada.

II. ZAŠTITA REGISTRATRSKOG MATERIJALA I ARHIVSKE GRAĐE

Članak 11.

Imatelji registraturskog materijala:

1. čuvaju registraturski materijal od oštećenja, uništenja i nestajanja, dok se iz njega ne odabere arhivska građa;
2. vode evidenciju o predmetima i aktima;
3. čuvaju registraturski materijal u sređenom stanju;
4. omogućavaju Arhivu Županije Zapadnohercegovačke (u daljnjem tekstu: Arhiv Županije), provjeru čuvanja i sređenosti registraturskog materijala;
5. utvrđuju Listu kategorija registraturskog materijala s rokovima čuvanja (u daljnjem tekstu: Lista kategorija), na koju suglasnost daje Arhiv Županije;
6. obavljaju godišnji odabir arhivske građe iz registraturskog materijala prema Listi kategorija uz odobrenje Arhiva Županije;
7. vode arhivsku knjigu i njezin prijepis dostavljaju Arhivu Županije;
8. dostavljaju Arhivu Županije potrebne podatke za evidencije koje vode.

Članak 12.

Imatelj registraturskog materijala, može nakon odabira arhivske građe, preostali nevrjedni registraturski materijal predati poduzeću za otkup papira samo na temelju rješenja Arhiva Županije.

Arhiv Županije donosi rješenje iz stavka 1. ovog članka u roku 30 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Poduzeće za otkup papira ne smije preuzeti registraturski materijal bez rješenja Arhiva Županije.

Članak 13.

Bliži propis o odabiru arhivske građe iz registraturskog materijala donosi Vlada Županije na prijedlog Arhiva Županije.

Članak 14.

Imatelji arhivske građe:

1. sređuju, čuvaju i održavaju arhivsku građu u sigurnom stanju;
2. prijavljuju arhivsku građu Arhivu Županije i dostavljaju podatke za evidenciju;
3. omogućavaju korištenje arhivske građe u smislu odredaba ovog Zakona, prema uvjetima koji su zajednički utvrđeni između imatelja i Arhiva Županije;
4. omogućavaju Arhivu Županije provjeru čuvanja i sređenosti arhivske građe;

5. planiranju i provode mjere zaštite arhivske građe;
6. omogućavaju Arhivu Županije kopiranje arhivske građe.

Članak 15.

Arhivska građa evidentira se po jedinstvenoj metodologiji, koju utvrđuje Arhiv Županije.

Stručna obrada arhivske građe obavlja se primjenom jedinstvenog načina obrade koju utvrđuje Arhiv Županije.

Članak 16.

Imatelji registraturskog materijala i arhivske građe dužni su osigurati odgovarajući prostor, osoblje i druge mjere zaštite registraturskog materijala i arhivske građe, posebno za vrijeme rata, neposredne ratne opasnosti ili izvanrednih prilika.

Bliži propis o mjerama zaštite iz stavka 1. ovog članka i o uvjetima i rokovima čuvanja registraturskog materijala i arhivske građe, donosi Vlada Županije na prijedlog Arhiva Županije.

Članak 17.

U slučaju prestanka rada imatelja registraturskog materijala i arhivske građe, tijelo koje je donijelo akt o njegovom prestanku dužno je u roku 60 dana od dana prestanka rada imatelja njegov registraturski materijal i arhivsku građu predati Arhivu Županije u sređenom stanju.

Članak 18.

Arhivska građa predaje se Arhivu Županije popisana i u sređenom stanju.

Prigodom predaje arhivske građe imatelj je dužan dati Arhivu Županije pismeno mišljenje o načinu i uvjetima njezinog korištenja.

Članak 19.

Arhivska građa u vlasništvu Županije nastala u radu imatelja iz članka 2. ovog Zakona predaje se Arhivu Županije najkasnije po isteku 30 godina od njezinog nastanka.

Rok iz stavka 1. ovog članka može se skratiti ili produžiti u sporazumu između imatelja i Arhiva Županije.

Imatelji su dužni i poslije isteka roka iz stavka 1. ovog članka čuvati arhivsku građu dok je ne preuzme Arhiv Županije.

Članak 20.

Bliži propis o načinu primopredaje arhivske građe donosi Vlada Županije na prijedlog Arhiva Županije.

Članak 21.

Registraturski materijal i arhivska građa nastali u radu ministarstva unutarnjih poslova Županije čuvaju se kod njega do roka koji ono odredi.

Tijelo iz stavka 1. ovog članka dužno je svojim aktom odrediti uvjete i način korištenja arhivske građe.

Imatelj registraturskog materijala i arhivske građe iz stavka 1. ovog članka dužan je obavljati sve obveze utvrđene člankom 11. i 12. ovog Zakona.

Članak 22.

Arhivska građa može se koristiti za javne, znanstvene i druge društvene potrebe po proteku roka koji utvrdi imatelj arhivske građe, s tim da taj rok ne bude dulji od 30 godina od dana njezinog nastanka.

Iznimno, imatelj arhivske građe, odnosno Arhiv Županije može, uz suglasnost Vlade Županije, odrediti rok dulji od roka iz stavka 1. ovog članka, za korištenje pojedine arhivske građe s tim da taj rok ne može biti dulji od 50 godina od dana nastanka arhivske građe.

Članak 23.

Arhivsku građu mogu koristiti bez ograničenja imatelji čijim je radom ona nastala, u svrhe radi kojih je nastala, odnosno kojima je služila.

Članak 24.

Na korištenje arhivske građe u privatnom vlasništvu primjenjuju se odredbe ovog Zakona o korištenju arhivske građe u vlasništvu Županije, ako Zakonom ili drugim propisom nije drukčije određeno ili ako drukčije nije uređeno ugovorom, odnosno ispravom o predaji građe u Arhiv Županije.

Članak 25.

Arhivska građa u Arhivu Županije može se proučavati, istraživati i mikrofilmirati uz odobrenje Arhiva Županije, izuzev za vlasnike arhivske građe koja nije vlasništvo Županije.

Bliže uvjete i način korištenja arhivske građe utvrđuje Arhiv Županije.

Članak 26.

Imatelji arhivske građe u privatnom vlasništvu dužni su je prijaviti Arhivu Županije i dostaviti sve potrebne podatke za evidenciju.

Za potrebe znanstvene i stručne obrade Arhiv Županije može građu iz stavka 1. ovog članka snimati i poduzimati mjere zaštite.

Članak 27.

Imatelji arhivske građe iz članka 26. ovog Zakona dužni su u slučaju prodaje arhivske građe prodaju prvo ponuditi Arhivu Županije, koji ima pravo prvokupnje i obavijestiti je li prihvaća ponudu.

Arhiv Županije je dužan u roku 30 dana od dana prijama ponude, obavijestiti ponuđaču je li prihvaća ponudu.

Članak 28.

Ako Arhiv Županije obavijesti ponuđača da ne želi koristiti pravo prvokupnje, odnosno ako se Arhiv Županije do isteka roka iz članka 27. ovog Zakona ne izjasni da prihvaća ponudu, ponuđač može arhivsku građu prodati drugom kupcu, ali ne po nižoj cijeni i pod povoljnijim uvjetima od onih koji su navedeni u ponudi za Arhiv Županije.

Članak 29.

Za iznošenje arhivske građe u inozemstvo u svrhu

izlaganja, ekspertize i slično, odobrenje daje Vlada Županije po prethodno pribavljenom mišljenju Arhiva Županije. U dozvoli se određuje rok u kome se arhivska građa mora vratiti u zemlju.

Članak 30.

Arhiv Županije može obaviti razmjenu arhivske građe s drugim arhivima u svrhu sustavnog popunjavanja svojih fondova i zbirki.

Razmjena arhivske građe s inozemstvom može se obaviti samo uz odobrenje Vlade Županije.

Članak 31.

Arhivska građa i registraturski materijal čuvaju se po načelima suvremene znanosti, tehnike čuvanja arhivske građe i provedbe mjera njezine zaštite.

III. ARHIV ŽUPANIJE

Članak 32.

Arhiv Županije obavlja sljedeće poslove:

1. obavlja izravni nadzor u arhiviranju, čuvanju, zaštiti i stručnom održavanju registraturskog materijala i arhivske građe koja se nalazi kod imatelja iz članka 2. ovog Zakona;
2. obavlja nadzor prigodom odabira arhivske građe iz registraturskog materijala;
3. nalaže imatelju da u određenom trenutku poduzme mjere za otklanjanje utvrđenih nedostataka i oštećenja na registraturskom materijalu i arhivskoj građi;
4. evidentira imatelje i njihov registraturski materijal i arhivsku građu;
5. preuzima arhivsku građu od imatelja iz članka 2. ovog zakona, kao i drugih imatelja arhivske građe od posebnog značenja za Županiju;
6. vodi evidenciju arhivske građe iz svojih fondova i zbirki;
7. vodi knjige ulaznog inventara za pojedine fondove i zbirke;
8. poduzima tehničke i tehnološke mjere zaštite arhivske građe (mikrofilmiranje, konzerviranje, obnavljanje i dr.);
9. obavlja stručnu i znanstvenu obradu arhivske građe;
10. izrađuje methodske upute, standarde i normative za arhivsku djelatnost;
11. prati i proučava razvoj arhivske djelatnosti u Županiji;
12. osigurava uvjete za korištenje arhivske građe;
13. izrađuje znanstveno-informacijska sredstva o arhivskoj građi;
14. obavlja istraživanja u svrhu kompletiranja arhivske građe;
15. objavljuje arhivsku građu i druge publikacije, a po potrebi izdaje i stručne časopise;
16. organizira predavanja, izložbe i druge pogodne

oblike kulturno-obrazovne i znanstvene djelatnosti;

17. obavlja stručno usavršavanje službenika arhivske službe i stručno osposobljavanje imatelja registraturskog materijala i arhivske građe;
18. obavlja poslove međunarodne arhivske suradnje;
19. na zahtjev zainteresiranih pravnih i fizičkih osoba izdaje uvjerenja, potvrde, ovjerene prijepise, preslike i druge službene isprave o činjenicama koje su sadržane u arhivskoj građi koju čuva;
20. organizira i usklađuje razmjenu iskustava i suradnju između županijskih arhiva;
21. obavlja druge poslove utvrđene Zakonom.

Cjenik usluga za izdavanje pismena iz stavka 1. točke 19. ovog članka utvrđuje Vlada Županije na prijedlog ravnatelja Arhiva Županije.

Članak 33.

Arhiv Županije obavlja nadzor nad radom imatelja iz članka 2. ovog Zakona u pogledu obavljanja poslova iz članka 11., 12., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 21. i 39. ovog Zakona.

Članak 34.

O obavljenom nadzoru iz članka 33. ovog Zakona sastavlja se zapisnik.

U zapisnik se unose podaci o nađenom stanju registraturskog materijala i arhivske građe, konstatiraju nepravilnosti i utvrđuju rokovi u kojima se te nepravilnosti moraju otkloniti.

Imatelj registraturskog materijala i arhivske građe dužan je u utvrđenom roku otkloniti nedostatke utvrđene zapisnikom.

Jedan primjerak zapisnika iz stavka 1. ovog članka ostaje kod imatelja kod koga je obavljen pregled registraturskog materijala, odnosno arhivske građe, a drugi primjerak zadržava Arhiv Županije.

Članak 35.

Arhiv Županije pribavlja arhivsku građu:

1. preuzimanjem od imatelja arhivske građe;
2. kupovinom i razmjenom;
3. dobivanjem na poklon ili oporukom.

Arhiv Županije može preuzimati arhivsku građu od bilo kojeg imatelja.

Članak 36.

Arhiv Županije prikuplja arhivsku građu od posebnog interesa za Županiju.

Članak 37.

Na arhivskim poslovima u Arhivu Županije i u arhivima tijela uprave i upravnih organizacija te službama za upravu i drugim institucijama organiziranim na razini Županije može raditi službenik koji ima odgovarajući stupanj i vrstu školske spreme, stručni arhivistički ispit (u daljnjem tekstu: arhivistički ispit) i radni staž predviđen Zakonom i drugim propisima.

Službenici i pripravnici visoke, više i srednje školske

spreme, koji rade na arhivskim poslovima, arhivistički ispit polažu pred komisijom koju imenuje ravnatelj Arhiva Županije.

Arhivistički ispit položen pred komisijama iz stavka 2. ovog članka važi na teritoriju Županije.

Članak 38.

Vlada Županije propisuje uvjete i način polaganja arhivističkog ispita za službenike i pripravnike visoke, više i srednje školske spreme, članka 37. stavka 2. ovog Zakona, na prijedlog ravnatelja Arhiva Županije.

Program arhivističkog ispita pred komisijom koju imenuje ravnatelj Arhiva Županije utvrđuje ravnatelj Arhiva Županije.

Članak 39.

Za svako radno mjesto iz osnovne djelatnosti Arhiva Županije, određuju se stručna zvanja.

Stručna zvanja su:

1. za službenike visoke školske spreme: arhivist, viši arhivist i arhivski savjetnik;
2. za službenike više školske spreme: viši arhivski tehničar i arhivski tehničar I. vrste;
3. za službenike srednje školske spreme: arhivski tehničar II. vrste i arhivski manipulant.

Stručna zvanja za službenike iz stavka 2. ovog članka stječu se pred komisijom koju imenuje ravnatelj Arhiva Županije.

Članak 40.

Imatelji iz članka 2. ovog Zakona organizirani na razini Županije koji se bave stvaranjem, prikupljanjem i proučavanjem arhivske građe mogu formirati specijalizirana arhivska odjeljenja (u daljnjem tekstu: specijalizirana odjeljenja), ako je to od posebnog značenja za obavljanje njihovih zadataka.

O osnivanju specijaliziranih odjeljenja iz stavka 1. ovog članka odlučuje Vlada Županije uz pribavljeno mišljenje Arhiva Županije.

Stručni nadzor nad radom specijaliziranih odjeljenja iz stavka 1. ovog članka obavlja Arhiv Županije.

Evidentiranje i stručna obrada arhivske građe u specijaliziranim odjeljenjima iz stavka 1. ovog članka obavlja se sukladno članku 15. ovog Zakona.

Članak 41.

Arhiv Županije, u obavljanju svoje djelatnosti, surađuje s arhivima općina i grada i drugim institucijama koje se bave istim ili sličnim poslovima u zemlji i inozemstvu, kao i odgovarajućim domaćim i međunarodnim stručnim udruženjima radi unapređenja svoje djelatnosti, znanstvenog rada i korištenja arhivske građe.

Članak 42.

Arhivske poslove u županijskim tijelima uprave i upravnim organizacijama, odnosno u općinskim i gradskim službama za upravu koji se odnose na arhiviranje predmeta i akata iz njihove nadležnosti, vođenje i korištenje arhivske knjige, uvjete i rokove

čuvanja registraturskog materijala i arhivske građe, odabiranje arhivske građe iz registraturskog materijala, kao i način primopredaje arhivske građe između nadležnog arhiva i županijskih tijela uprave, upravnih organizacija, te službi za upravu, sukladno ovom Zakonu, uređuje ministarstvo pravosuđa i uprave Županije u suradnji s Arhivom Županije.

V. NADZOR NAD PROVEDBOM ZAKONA

Članak 43.

Nadzor nad provedbom ovog zakona obavlja ministarstvo pravosuđa i uprave Županije, a nadzor nad stručnim poslovima obavlja Arhiv Županije.

V. KAZNENE ODREDBE

Članak 44.

Novčanom kaznom od 800 KM kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba imatelja registraturskog materijala i arhivske građe:

1. ako ne čuva registraturski materijal i arhivsku građu od oštećenja, uništenja i nestajanja (članak 11. točka 1. i članak 14. točka 1.);
2. ako ne čuva registraturski materijal i arhivsku građu u sređenom stanju (članak 11. točka 3.);
3. ako ne vodi evidenciju i ne sređuje registraturski materijal i arhivsku građu (članak 11. točka 2.);
4. ako ne omogući Arhivu Županije provjeru čuvanja i sređenosti arhivske građe i registraturskog materijala (članak 11. točka 4. i članak 14. točka 4.);
5. ako ne utvrdi Listu kategorija ili ne pribavi suglasnost Arhiva Županije (članak 11. točka 5.);
6. ako ne obavlja godišnji odabir arhivske građe i registraturskog materijala ili ne pribavi odobrenje Arhivu Županije (članak 11. točka 6.);
7. ako ne vodi arhivsku knjigu ili ne dostavi njezin prijepis Arhivu Županije (članak 11. točka 7.);
8. ako ne osigura odgovarajući prostor, opremu, kadar i druge mjere zaštite registraturskog materijala i arhivske građe, posebno za vrijeme ratnog ili izvanrednog stanja (članak 16. stavak 1.);
9. ako proda ili na drugi način otuđi arhivsku građu koja je u vlasništvu Županije (članak 8. stavak 2.);
10. ako ne obavijesti Arhiv Županije o uvjetima predaje arhivske građe (članak 27. stavak 1.);
11. ako bez odobrenja iznese u inozemstvo arhivsku građu, odnosno u određenom roku tu građu ne vrati u zemlju (članak 29.);
12. ako Arhivu Županije ne preda u propisanom roku građu (članak 19. stavak 1.).

Članak 45.

Za radnje iz članka 44. ovog Zakona kaznit će se za prekršaj pravna osoba - imatelj registraturskog materijala i arhivske građe novčanom kaznom od 3.000 KM do 10.000 KM.

Za radnje iz članka 44. ovog Zakona kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 100 do 1.000 KM.

Članak 46.

Novčanom kaznom od 100 KM do 1.000 KM kaznit će se za prekršaj fizičke osobe (građani) za provedbu članka 26., 27. i 28. ovog Zakona.

VI. PRIJELAZNE I ZAKLJUČNE ODREDBE

Članak 47.

Vlada Županije, na prijedlog Arhiva Županije donijet će u roku tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona, propise iz članka 13., 16., 20. i 38. ovog Zakona.

Ravnatelj Arhiva Županije dužan je donijeti propise iz članka 25. stavka 2. i članka 38. stavka 2. ovog Zakona, u roku tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 48.

Ovaj Zakon stupa na snagu danom objave u "Narodnim novinama Županije Zapadnohercegovačke".

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
- SKUPŠTINA -

Broj: 01-XI-302/99

Široki Brijeg, 22. prosinca 1999.

Predsjednik
Mladen Nižić, v.r.

274

Na temelju članka 6. stavka 1. Zakona o fondacijama i zakladama ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke", broj: 13/99), Vlada Županije Zapadnohercegovačke, na prijedlog županijskog ministra hrvatskih branitelja iz domovinskog rata, donosi

O D L U K U O OSNIVANJU FONDACIJE HVO-a

Članak 1.

Ovom Odlukom propisuje se osnivanje, djelatnost, upravljanje, ustrojstvo i prestanak Fondacije HVO-a (u daljnjem tekstu: Fondacija).